

Επίγραφος Ιν.
Σεραφείμ:
Θεσσαλονίκη
τ. 2. 1936
α. 144-149

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Ὁ Ἰωάννης Λεοντόπουλος ¹⁾ ἐγεννήθη κατὰ τὸ Β' ἡμισυ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Ἐσπούδασεν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ὑπὸ τὸν Ματθαῖον τὸν ἐκ Γανοχώρων διδάσκοντα τὰ γραμματικά ἐν αὐτῇ ²⁾. Ἐδίδαξεν ἐν τῇ Σχολῇ Μυριοφύτου τῇ συσταθείσῃ τῷ 1788 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μελετίου τοῦ Λερίου ³⁾ τοῦ ἀπὸ Μυριοφύτου, διαδεχθεὶς τὸν ἀποθανόντα διδάσκαλον Ματθαῖον τὸν Γανοχωρίτην. Ἐδίδαξεν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἀκαδημίᾳ Κ[ι]π[ο]λέως καὶ μετὰ ταῦτα ἐν οἰκίαις ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, συνειργασθὴς ἐπίσης εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ Καρωτῶς τῷ 1816. Ἐξ ἐγγράφου τοῦ κώδικος Μυριοφύτου μαρτυροῦμεν, ὅτι τῷ 1822 προτροπῇ τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου μετετέθη εἰς τὴν ἐν Γαλιπόλει Σχολὴν ⁴⁾ τὴν συσταθεῖσαν τῷ 1760 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μεταξίου καὶ ἀνασυσταθεῖσαν ἔτι τῷ 1817 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μελετίου τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ ⁵⁾ ὅθα παρέμεινε διδάσκων μέχρι τοῦ 1828 (περὶ τοῦ μεσσοῦ τοῦ μηνος Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τούτου ἀπέθανεν ἐνταῦθα, ὡς ἀναγίνεται ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου πρὸς τὸν Τζορπατζή Στεφάννον τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1828 (φ. 53α), περὶ ἧς κατωτέρω γίνεται λόγος. Τὸ ἐγγράφον αὐτὸ ἐπιβεβαίωσι δὲ Μυριοφύτου Σερραφεῖμ, ⁶⁾ τῷ 1826.

1) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας ἐν Κ[ι]π[ο]λεὶ 1883 σελ. 208. Τοῦ αὐτοῦ, Ἀποσημειώματα χρονολογίου ἐν Ἀθήναις 1932 Μέρ. Α' σελ. 112. Τριφ. Εὐαγγελεῖδου, Λόγιοι Θράκης ἐν «Θρακικοῖς» παράρτ. τόμ. Γ' (1931) σελ. 141.

2) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 203.

3) Τριφ. Εὐαγγελεῖδου, Τὰ Σχολεῖα Θράκης ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν «Θρακικοῖς» παράρτ. τόμ. Γ' σελ. 72. Μ. Γεωργίου, Ἐγγραφοὶ Λίθοι καὶ Κεράμια. (Ἀνατύποις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐν Κ[ι]π[ο]λεὶ 1892 σελ. ρνγ'.

4) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 210. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐγγραφοὶ Λίθοι... ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. ρνγ'. Πρὸς Τριφ. Εὐαγγελεῖδου, Ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 73. Πρὸς Μ. Γεωργίου, Θρακικά. Μνήμη Γανοχώρων, Ἐν Κ[ι]π[ο]λεὶ 1913. Μέρος Β' σελ. 74.

5) Μ. Γεωργίου, Θρακικά Μέρος Β' Γανοχώρων Ἐκκλησιαστικαὶ παροιαὶ ἐν Κ[ι]π[ο]λεὶ 1913 σελ. 72 κε' (Ἀνατύποις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τόμ. ΔΒ' (1912) σελ. 333.

Ὁ Ἰωάννης Λεοντόπουλος συνέγραψεν παλαιὰν Ἱστορίαν καὶ Συντακτικόν, τὰ ὅποια δὲν ἐξεδόθησαν. ¹⁾ Ἐπίσης συνέγραψε Γραμματικὴν, ἣν ἐκάλει Νέα Ὀδηγόν, ²⁾ ἐκδοθεῖσαν ἐν Κ[ό]πλει εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ δαπάναις τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου, ἣτις διέσωσε τὰς προσωπογραφίας τοῦ τε Ἡρακλείας Ἰγνατίου καὶ Ἰωάννου Λεοντοπούλου. ³⁾ Πρὸς αὐτὸν γράφει ὁ Ἰγνάτιος μίαν ἐπιστολὴν τῷ 1827, ἣν παρατίθηναι εὐθὺς ἀμέσως.

Τὰς κατωτέρω δημοσιευομένας ἐπιστολάς ἀντέγραψα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 145 κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς Ἀθηνῶν τοῦ περιέχοντος τὴν ἀλληλογραφίαν τούτου.⁴⁾

φ. 27α Τῷ Διδασκάλῳ Ἰωάννῃ.

Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ ἐλυπήθημεν διὰ τὸ ζαῖφλίκι του, ὁμοίως καὶ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ του ἐπενχηθέντες αὐτῷ τὰ εἰκότα περὶ τῆς ἐπὶ τὰ κρεῖττω ἀνακλίσεώς του τὸν ἀπεκρίθημεν καὶ περὶ τινὸς διδασκάλου ὁποῦ μᾶς γράφει, ὅτι περιμένομεν κα μᾶς γράψουσιν οἱ Παιδευτικοὶ ἐξ οἰκείας των προαιρέσεως, ζητοῦντες διδασκάλου· δὲ γὰρ γένη τὸ πρᾶγμα ἔφημον καὶ ὅχι ἡμεῖς καὶ ὁπὺ τότε ἤθελον μᾶς γράφει ἀμέσως τότε διὰ χατῆρ-της συστήνομεν τὸν Διδασκάλου οἷον μᾶς γράφει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σεπτεμβρίου 25 (1827)

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπίσης περὶ τοῦ διδασκάλου Ἰωάννου Λεοντοπούλου γίνεται λόγος εἰς τὰς κατωτέρω τρεῖς ἐπιστολάς τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου πρὸς τὸν Μυριοφύτου Σεραφεῖμ τοῦ 1828, ὡς καὶ εἰς μίαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους πρὸς τὸν Πρωτοσύγκελλόν του Νεόφυτον, ἐν αἷς γίνεται πρὸς δὲ τοῖς ἄλλοις λόγος καὶ περὶ τῆς Γραμματικῆς αὐτοῦ, διὸ καὶ δημοσιεύω αὐτάς ἐνταῦθα.

1) Μ. Γ ε δ ε ὡ ν, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 210 Πρβλ. Τ ο ὤ α ὕ τ ο ὕ, Περὶ τῶν ἐν Ἡρακλείᾳ ἀρχιερατευσάντων Λερίων (1714-1831) ἐν «Τύπῳ» ἐφημερίδι τῶν ἀδελφῶν Πληθωνιδῶν ἀριθ. 249 ἔτος Β' (1871) Κων[σταντινί]πολεις.

2) Γ ε ω ρ γ. Χ α σ ι ὡ τ η, Περὶ τῶν δημοδῶν μνημείων, Ἀθῆναι 1910 σελ. 1910 ὁ τίτλος τῆς Γραμματικῆς εἶναι ὁ ἐξῆς: Νέα Ὀδηγὸς ἢ ἐγχειρίδιον περὶ κλίσεως, ὀρθογραφίας καὶ συντάξεως τῶν ὀκτῶ τοῦ λόγου μερῶν συλλεγὲν ἐκ διαφόρων ἐγκρίτων Γραμματικῶν σαφῶς, συντόμως καὶ ἀνελλιπῶς ὡς οἶοντε. Μέρος πρῶτον ἱαμβικόν. «Σοφὴ μέλισσα ἀνθέων, ὧν ἂν θέλῃ συνάξῃ κηρίον τε καὶ μέλι»

3) Μ. Γ ε δ ε ὡ ν, Ἀποσημειώματα... ἐνθ' ἀνωτέρω Μέρ. Α' σελ. 112, ἐνθα εὐρίσκει τις καὶ τὰς προσωπογραφίας αὐτῶν.

4) Ε ὕ α γ γ ἔ λ ο υ Ἱ. Σ α β ρ ἄ μ η, Κώδιξ τοῦ Μητροπολίτου Ἡρακλείας Ἰγνατίου ἐν Ὁρθοκρίτοις Τόμ. Ε' (1934) καὶ στ' (1935). Ἐξεδόθη καὶ εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος.

φ. 54α

Τῷ Μυριοφύτῳ

“Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, ἐν ᾧ εἶδομεν ὅσα ἡμῖν ἀποκρίνεται περὶ τῆς ἐποθέσεως τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Ἰωάννου, καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτον κἀνένας ἀσυνείδητος καὶ ἀθεόφοβος ἄνθρωπος, γὰρ ζητῇ περὶ πλέον τοῦ δικαίου του.... καὶ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου του ἐξομολογήθη εἰς τὸν πνευματικόν του, εἶπεν, ὅτι ἔχει γὰρ λαμβάνη ἱκανὰ γρόσια ἐκ τῆς πολιτείας ‘Ραιδεστοῦ’ ἀπὸ τὸ ἴδιον ἥκουσεν ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ ὁ Παπᾶ Ἰωάννης ὁ πατὴρ τοῦ γραμματικοῦ μας Παναγιωτάκης· καὶ ὅτι ἡ ἀπόκρισις τῶν ἀρχόντων οὐκ ὀλίγον μᾶς ἔθλιψεν καὶ ὅτι αὐτοὶ εἰς τὸ πρὸς ἡμᾶς γράμμα των οὐδόλως δὲν ἀναφέρουν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ἀλλὰ μόνον μᾶς ἐπεύχονται διὰ τὰς ἐορτάς, καὶ μᾶς ἐξαποστέλλουν καὶ ἐν κουτὶ μὲ χάσιον ἀλεῦρι, καὶ δέκα κούρκας, ἐξ ὧν μόνον τὰς ἑξὶ ἐλάβομεν, ἐπειδὴ καὶ ἐψόφισαν αἱ ἄλλαι· καὶ ὅτι γὰρ τοῖς ὁμιλήσῃ γὰρ ἐπεξεργασθῶσι τὸν λογαριασμὸν τοῦ μακαρίτου καθότι δὲν ἀνεχόμεθα γὰρ θέλωσιν οἱ υἱοὶ του γὰρ ἐκδόσωσιν ἐπιστολὴν Πατριαρχικὴν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος κ.τ.λ.

Τῇ θῇ Φευρουαρίου.

φ. 54 α

Προσθήκη εἰς τὸ γράμμα τοῦ Μυριοφύτου.

φ. 57β

Τῷ Μυριοφύτῳ

“Ὅτι γὰρ ὁμιλήσῃ τοὺς ἀρχοντας τῆς πολιτείας περὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ διδασκάλου Ἰωάννου, καθότι οἱ υἱοὶ του ἔχουσιν γὰρ ἐκδόσωσι Πατριαρχικὸν ἀφοριστικὸν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ὅπερ καὶ μὴν ἀνεχόμενοι ἀπαντῶμεν εἰσὶν· καὶ γὰρ ἐπεξεργασθῶσιν ἀκριβῶς τὸν λογαριασμὸν του, καὶ γὰρ μᾶς ἀποκριθῶσιν μὲ Ἀσν κ.τ.λ.

Τῇ ιη Μαρτίου.

φ. 60α-60β

Τῷ Μυριοφύτῳ

Τὸ ἀπὸ ιδης τοῦ ἤδη ἐπερμεσοῦντος ἀδελφικόν της μετὰ πόθον δεξάμενοι, ἤσθημεν ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ἀγγελίᾳ τῆς ἀδελφικῆς ἐργείας της· εἶδομεν ἐφεξῆς καὶ ὅσα ἡμῖν γράφουσα ἀποκρίνεται εἰς τὴν ἐπόθεσιν τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Ἰωάννου. Ἀδελφέ! ἡ θεοφιλία της ἡξέρεει ὅτι ὁ μακαρίτης δὲν ἦτον κἀνένας φιλάδικος ἄνθρωπος· ὁ εἰρημένος καὶ πρὸ τοῦ θανάτου του αἰείποτε ἐπρετέντερεν ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας τὸ σάλδος τοῦ λογαριασμοῦ του, κατὰ τὸ κατὰσυχον ὅπου ἔχομεν τῇ προαποστείλει, καὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του εἶπεν, ὅτι ἔχει γὰρ λαμβάνη λογαριασμὸν μισθοῦ, πρὸς τελείαν ἐξόφλησιν γρόσια τόσα· οὐκ εἶδαμεν ὅμως, ὅπως δια-

τεθέντες οἱ ἄρχοντες δὲν θέλουσι νὰ ἀποδώσωσι σώως τὰ προτεντερόμενα παρὰ τοῦ μακαρίτου. Εἰς ἡμᾶς περὶ τοῦτον δὲν ἔγραψεν οὐδόλως· βλέπομεν δὲ τὸ ἀποστελλόμενον ἴσον παρὰ τῆς θεοφιλίας της, καὶ ἐπαποροῦμεν ἡμεῖς ἀδελφέ! ἐπειδὴ καὶ δὲν δεχόμεθα περὶ τοιούτου μικροῦ πράγματος, νὰ ἐξαποστελῇ Πατριαρχικὸν ἀφοριστικὸν ἐκ μέρους τῶν νύων τον, διὰ τοῦτο καὶ τῷ ἐγράψαμεν ἅπαξ καὶ δῖς, νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ, διὰ νὰ παρατηρήσωσι καλῶς, μήπως ἔχωσι κἀνὲν λάθος, εἰς τοὺς λογαριασμούς των· ὅθεν νὰ ζῇ ὁ ἀδελφός! ἃς πασχίσῃ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸν πονοκέφαλον· ἀποροῦμεν ὅμως πῶς εἰσέτι οἱ ἄρχοντες δὲν προέβλεψαν νὰ εἵρωσι κἀνένα διδάσκαλον, διὰ νὰ διδάσκωνται τὰ παιδιὰ· ἡμεῖς ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔχομεν γρόσια εἰς τὴν πολιτείαν διὰ νὰ πληρῶνεται ἐκ τῶν διαφόρων ὁ διδάσκαλος· διὸ καὶ εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ζητήσωμεν τὰ διάφορα τῶν ὁμολογιῶν, διὰ νὰ εἵρωμεν ἡμεῖς κἀνένα διδάσκαλον, καθότι δὲν ἀνεχόμεθα νὰ περιφέρωνται αὐτόθι οἱ νέοι ἀμαθῆτεντοι· ἀνέγνωμεν ἀκούθως καὶ ὅσα μᾶς γράφει περὶ τῶν χρεωστικῶν παρὰ τοῦ ἱατροῦ Τζοάννου Γρεβενιώτου. Ἰδοὺ ὅπου τῇ ἐξαποστελλόμεν τὴν ἀπαράλλακτον χρεωστικὴν τον ὁμολογίαν τῶν δέκα χρεῶν παρὰ τὸν μακαρίτην Γρεβενῶν, πλὴν ἃς τὸν ρυθμίσῃ νὰ ἀλλάξῃ τὸ ὄνομα, καὶ νὰ μὴ φέρεται οὕτω εἰς τὰ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιτάγματα, καθότι ἡ Ἐκκλησία γνωρίζων τὴν δύναμιν ὅπου ἔχει, δύναται νὰ τοῖς κατὰ ἀνάγκην ἐξέλκῃ τὸν ἡμεῖς ὅμως διότι παρενοίσκεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, διὰ τοῦτο μετριοφρονοῦντες, δὲν συνωριζόμεθα ὅθεν αὐτῶς νὰ καταμερτίσῃ πρὸς τὴν θεοφιλίαν της τὰς εἰρημένας 2000 γροσίων ὡσὺ καὶ μερικῶν ἐτῶν διάφορα, καθότι ἡ Ἐκκλησία ἐπειδὴ καὶ ἐμέτρησεν ἱκανὴν ποσότητα γροσίων ἔνεκα χρεῶν τοῦ μακαρίτου, ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ αὐτά· μὲ αὐτὰ λοιπὸν νὰ φροντίσῃ νὰ μᾶς τὰ ἐμβάσῃ· περὶ δὲ τῆς προαποσταλείσης Πατριαρχικοσυνοδικῆς ἐπιστολῆς τῇ λέγομεν ὅτι ἡ θεοφιλία, ἀφ' οὗ τὴν παρατηρήσει πρῶτον καλῶς, καὶ εἰς πρᾶξιν τεθεῖσα τὰ ἐν αὐτῇ, ἀφ' οὗ κατέλθωσι καὶ οἱ πρόκριτοι τῆς ἐπισκοπῆς της, νὰ ἀναγγείλῃ πρὸς ἡμᾶς τὰ Πρακτικά της τῇ δε τῷ τρόπῳ ἐδέχθην τὴν προσυνοδικὴν μοι Πατριαρχικὴν ἐπιστολήν, μετὰ τοῦ ἐν κεφαλαίοις καταστήχον· τὴν ὁποίαν διελθὼν μετὰ προσοχῆς κατείδον ὅσα ἐν αὐτῇ ἐπιτάττομαι, ἅτινα καὶ ἀμέσως δὲν ἔλλειψα νὰ βάλλω εἰς πρᾶξιν, ἐκπληρῶν τὸ ἄφρευκτόν μου χρέος· μ' ὅλον ὅτι γινώσκει ἡ σεβασμιότης της ὅτι οἱ ἐνταῦθα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου διατελοῦντες εὐσεβεῖς χριστιανοί, πιστοὶ ὁρατάδες τῆς κραταιᾶς, καὶ ἀηττήτου βασιλείας, μένοντες ἀμετακίνητοι εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἡεραγιαλικίου των ἰδιοπραγμονοῦσιν ἐφησυχάζοντες εἰς τὰ ἔργα των· μ' ὅλον τοῦτο πρὸς πραγματικὴν δεῖξιν τοῦ πιστοῦ σαδακίου των. Ἰδοὺ ὅπου τῇ ἐξαποστελλῶ τὴν καταγραφὴν τῶν ἐξ ἐκάστου μέρους τῆς ἐπαρχίας μου ἱερῶν τῶν ἐναντίως ἐχόντων, καὶ παρὰ τῶν Προκριτωτέρων ὑπογεγραμμένων, καὶ ἐν τοῖς κεφαλαίοις διακελεύο-

μαι καὶ ἰδιαιτέρως τῶν καλογήρων, καὶ ταξιδιωτῶν, τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου λαχόντων, πρὸς πληροφορίαν των καὶ τὰ λοιπὰ ὅτι πῶς ἂς μᾶς ἀποκριθῇ ὁμοίως νὰ στείλῃ καὶ τὴν καταγραφὴν τῶν ἱερέων τῆς 'Ραιδεστοῦ, καὶ λοιπῶν ἄλλων καλογήρων, ἐπογεγραμμένων καὶ παρὰ τῶν ἐγγενεστάτων ἀρχόντων, ὁμοίως καὶ τὰς καταγραφὰς τῶν λοιπῶν χωρίων τῆς ἐποκειμένων τῇ καθ' ἡμᾶς ἁγίᾳ μητροπόλει, ἐπογεγραμμένας καὶ ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς προκριωτέρους ἐκάστον χωρίον διὰ νὰ ἀποκριθῶμεν ἡμεῖς τῇ 'Εκκλησίᾳ τὰ δέοντα, δεικνύοντες καὶ τὰς καταγραφὰς πρὸς πληροφορίαν καὶ αὐτῆς ὁμοίως θέλει νὰ στείλῃ καὶ ξεχωριστὸν Κατάστιχον ὧσων ἀνθρώπων ἔχει περὶ αὐτῇ καὶ ἡ θεοφιλία τῆς. Εἰς τὸ 'Ραιδεστὸν εὐρίσκονται τέσσαρες ἢ πέντε Σούνδιτοι ἐξ ὧν εἶναι καὶ ὁ Παναγὴς καὶ ἂς ἀναφέρῃ περὶ αὐτῶν τῷ Τζελεπῇ Ἀγῇ, προθύμως προσφερομένη εἰς τὰ ὁροθετηθέντα κεφάλαια. Ἐλείφθη καὶ ἡ συναχθεῖσα βοήθεια τοῦ κοινοῦ εἰς γροῦπον ἐσφράγιστον ὁμοῦ καὶ τὸ κατάστιχον καὶ ἔχει καλῶς ταῦτα κ.τ.λ.

Τῇ 20 Μαρτίου.

φ. 75β

Τῷ Πρωτοσυγκλήτῳ

Ὅτι ἔχομεν καιρὸν νὰ λάβωμεν γράμμα του, καὶ ἀποκριθῶμεν κ.τ.λ. καὶ ὅτι νὰ μᾶς γράψῃ καὶ νὰ μᾶς στείλῃ καὶ γράμματα καθ' ἡμετέρας ἀνάγκας μᾶς τῷ ἐστείλαμεν μὲν τὸν ἀπὸ Μάλλαρα 150 γραμματικὰς τοῦ διδ. Ἰωάννου διὰ νὰ τὰς διανέμῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων εἰς 4 1/2 καὶ νὰ μᾶς στείλῃ τὴν τιμὴν των βιβλίων κ.τ.λ.

Τῇ 19 Ἰουλίου.

Ἐπίσης περὶ αὐτοῦ γίνεται λόγος καὶ ἐν μιᾷ ἐπιστολῇ τοῦ Ἡρακλείου Ἰγνατίου πρὸς τὸν διδάσκαλον Ἀλέξανδρον Λεοντόπουλον ¹⁾ (;) τῆς Σχολῆς τῆς Χώρας, ὅστις ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Λεοντοπούλου ²⁾.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι τοῦ 1828, ἐγκωμιάζει δὲ ἐν αὐτῇ τὸν διδάσκαλον Ἰωάννην Λεοντόπουλον.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἑξῆς·

φ. 61α-62β

† Τῷ διδ. Ἀλεξάνδρῳ

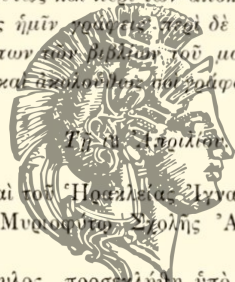
Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ τ. λ. εἶδομεν καὶ ὅσα ἐν αὐτῷ περιπαθῶς ἐκτραγωδεῖ περὶ τῆς ἀπενεκταίας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου διδασκάλου ἀποβιώσεως καὶ δικαίως τοῦτο πάσχεις, ἐπειδὴ ὡς ἀπὸ

1) Μ. Γ. ε δ ε ὡ ν, Χρονικά Πατριαρχ. Ἀκαδημίας σελ. 203-4 ἐν ὑπόσημ.

2) Τ. ρ. Ε ὡ α γ γ ε λ ῖ δ ο υ, Ἐνθ. ἀνωτέρω σελ. 82-83.

παγῆς πολυχέυμενος, ἐκ τῶν φώτων ἐκείνου δαψιλῶς ἀπαρυσάμενος, ἐνε-
φορήθης τῶν γλυκυτάτων ἐκείνου ναμάτων, ἐκείνου, ὅστις δίκην φανωτά-
του ἀστέρους, ἐφώτισεν ὅλον τὸ νοητὸν στερέωμα τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπαρχίας,
ἐδαδούχησε τῇ τῶν λόγων αὐτοῦ μαρμαρογῇ ὅλους τοὺς ἐν τῷ ζόφῳ τῆς
ἀμαθείας, ἐγκαλωδωμένους διέπρεψεν ὡς ἄλλος Ἥλιος εἰς τὰ νέφη τῆς
παρούσης βιοτικῆς τρικυμίας, τῶν θλιβερῶν περιστάσεων· φεῦ τῆς πι-
κροτάτης ἀποβολῆς! ἡμεῖς ὁμῶς ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς πολλὰς ἐπε-
κτάσεις εἰς τὴν ἥδη ἐπόθεισιν, δυνάσχευζόμενοι λέγομεν, ὅτι κατ' οἰκονο-
μίαν ἐκεῖθεν μετέβη, ἵνα τῆς ἀκκράτου αἴγλης ἐμφοριθῇ, ὡς μυρία μοχθή-
σας ἐπὲρ τῆς τοῦ γένους βελτιώσεως· καὶ πολλοὺς διδάξας καὶ φωταγωγή-
σας ἀληθῶς τῇ λαμπρόνι τῶν μελλιζούτων αὐτοῦ διδαγμάτων, καὶ λόγων
ταῦτα παρ' ἡμῶν τῆς αἰδίου ἐκείνου μνήμης τὰ γνωρίσματα καὶ ἡ λογιότης
τοῦ δέ, δικαίως ἐν λύπῃ, καὶ ἀθυμίᾳ διάγεις, διὰ τὴν ἐκείνου ἀποκριβήν,
καὶ μετástασιν, ὅτι ἀνεδείχθη ἀληθῶς, παίδευμα ἐκείνου, δι' ὃν καὶ ἡμεῖς
οὐ μετρίως ἐλπιθήμεν· καὶ ταῦτα μὲν οὕτω περὶ δὲ τῶν συντακτικῶν, τῇ
δηλοποιοῦμεν ὅτι ἐλήφθησαν, ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν ἀπολεσθέντων βιβλίων,
θέλομεν ἀνερευνήσαι ἀκριβῶς, ὡς ἡμῖν φανείη περὶ δὲ τῆς ἀφανίσεως ἐν
τῇ αὐτότῃ Ἑλληνικῇ σχολῇ ἀπάντων τῶν βιβλίων τοῦ μακαρίτου δευτέρου
δεῖται σκέψεως τὸ τοιοῦτον· διὸ καὶ ἀνωτέρω περὶ τοῦ ἐκτασιν-
ταῦτα μὲν ἐν τοσούτῳ κ.τ.λ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αἱ κατωτέρω τρεῖς ἐπιστολαὶ τοῦ Ἡρακλείου Ἰγνατίου ἀπευθύνον-
ται πρὸς τὸν διδάσκαλον τῆς ἐν Μυριοφύτῳ Σχολῆς Ἀλεξανδρὴν Κυρί-
την Μπίλιον.

Ὅτε ὁ Ἰωάννης Λεοντόπουλος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου
Ἰγνατίου μετὰ τὸ 1822 ἔτος ἐκ τῆς Σχολῆς Μυριοφύτου εἰς τὴν Σχολὴν
τῆς Ῥαιδεστοῦ ¹⁾, τῆς ἀνασυσταθείσης ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω,
διεδέχθη αὐτὸν ἐν τῇ Σχολῇ Μυριοφύτου ὁ Θεοχάρης Αὐδιμιώτης (ἐκ τοῦ,
Αὐδιμίου Χωρίου τῆς Θράκης), καὶ αὐτὸν μετ' ὀλίγον ὁ διδάσκαλος Ἀλε-
ξανδρὴς Κυρίτης Μπίλιος ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 1000 γροσίων. Τὴν προ-
ξιν μάλιστα αὐτὴν τοῦ 1826 ἐπιβεβαιοῖ ὁ Μυριοφύτου Σεραφεῖμ, σωζομέ-
νην ἐν τῷ κώδικι Μυριοφύτου ²⁾. Ὁ Ἀλεξανδρὴς ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ ἀπὸ

1) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Περὶ τῶν ἐν Ἡρακλείῳ Ἀρχιερατευσάντων Λεγίων (1714-
1831) ἐν τῷ «Τύπῳ» τῶν ἀδελφῶν Πληθωνιδῶν ἀριθ. 249 ἔτ. Β' τῆς 11ης Νοεμ-
βρίου 1871. Πρβλ. Τ ρ. Ε ὑ α γ γ ε λ ί δ ο υ, ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 73.

2) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Θρησκικά ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 74. Πρβλ. Τ ο θ α ὐ τ ο ὅ,
Γανοχώρων Ἐκκλησιαστικαὶ παροικίαι ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τόμ. ΑΒ
(1912) Κ]πολις σελ. 323. Πρβλ. Τ ρ. Ε ὑ α γ γ ε λ ί δ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 73.

τοῦ ἔτους αὐτοῦ καὶ ἐφεξῆς. Αἱ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλεῖσαι ἐπιστολαὶ αἱ μὲν δύο πρῶται εἶναι τοῦ 1827 καὶ ἡ τρίτη τοῦ 1828 ἔτους.

φ. 27α. Τῷ διδασκάλῳ Ἀλεξανδρῇ.

*Ὅτι γὰρ εἰπῇ τῷ προηγουμένῳ Ἰβηρίτῃ Ἀνθίμῳ, ὅτι διὰ χατίρι του, ὡς ἐγνωσμεν ἡμῖν ὄντως θέλομεν δεχθῇ τὴν πόλιν τὴν ὁποίαν ἤθελον πολιτίζει οἱ Πατέρες ἀπὸ τὰ Καλύβια, γρόσια 500 μέχρι τοῦ ὥρι-
σμένου καιροῦ ὅπου μᾶς γράφει κ.τ.λ. καὶ γὰρ μᾶς γράφῃ συνεχῶς.

σεπτεμβρίου κζ'

Εἰς δὲ τὸ κενάρι, ὅτι ἔχοντας τὸ παρὸν μας ἔτοιμον, ἤλθε καὶ ἡ πόλι-
τις, τὴν ὁποίαν ἀτζιταρίσαντες ἀπεπληρώσαμεν τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ Θεοδο-
σίῳ τὰ πεντακόσια γρόσια καὶ γὰρ τὰ εἰπῇ αὐτῷ.

Τῇ ε' Ὀκτωβρίου.

φ. 45α. Τῷ ἐν Μυριοφύτῳ διδασκ. Ἀλεξανδρῇ.

» *Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ ἠπορίσαμεν ἰδόντες γὰρ παραπονη-
ται δῆθεν, ὅτι δὲν τῷ ἀποκρινόμεθα εἰς τὰ πρὸς γράμματά του, ἐν ᾧ ἡμεῖς
καὶ ἀπὸ Ῥαιδεστὸν τῷ ἐγράψαμεν, καὶ ἔπειθεν προλαβόντως κατὰ 7/βριον
[=Σεπτέμβριον] ἐν ᾧ τῷ ἐγράψαμεν καὶ περὶ πολιτίης τινὸς κ.τ.λ. ὡς
ὀπισθεν καὶ ὅτι τὸν ἔχομεν εἰς τὴν πόλιν τὴν πνευματικῶν τέκνων, καὶ
γὰρ μᾶς γράφῃ συνεχῶς, κ. τ. λ.

κδ δεκεμβρίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

φ. 71α.

Τῷ Δ. Ἀλεξανδρῇ

Ἐξαποστείλαντες αὐτῷ 500 Γραμματικὰς τοῦ μ. [=μακαρίτου] Διδα-
σκάλου Ἰωάννου ἐξ ὧν τὰς μὲν 150 θέλει διανεῖμῃ εἰς Μυριοφύτον καὶ
Περίστασιν ἀνὰ 4 καὶ 1/2 γρόσια τὰς δ' ἄλλας στέλλει τῷ ἀγίῳ Γάνου καὶ
Χώρας, ὡς καὶ ἰδίως γράφομεν τῇ Πανιερότητί του καὶ ὅτι γὰρ φυλάττει
τὸν λογαριασμὸν αὐτῶν μέχρι τῆς ἐλεύσεως ἢ τοῦ Χ'' Γεωργάκη ἢ τοῦ
Χ'' Κοσμᾶ, εἰς οὓς καὶ θέλει κάμῃ τὴν παράδοσιν κ. τ. λ.

Τῇ θ' Ἰουνίου.

*Ἄξιοι λόγου εἶναι ἐπίσης καὶ αἱ κατωτέρω παρατιθέμεναι ἐπιστο-
λαί, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἢ πρὸς τὸν Γάνου καὶ Χώρας Λεόντιον ἀπευθυνομένη
τοῦ 1828 ἀναφέρει, ὅτι ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν Γραμματικὰς τοῦ δασκάλου
Ἰωάννου Λεοντοπούλου, ἵνα διανεῖμῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων
τῆς Χώρας ¹⁾ καὶ τοῦ Αὐδημίου.

1) Τ ρ ύ φ. Ε ὑ α γ γ ε λ ί δ ο υ, "Ενθ' ἀνωτέρω σελ. 82.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Ὁ Ἰωάννης Διοντόπουλος ¹⁾ ἐγεννήθη κατὰ τὸ Β' ἡμισυ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Ἐσπούδασεν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ὑπὸ τὸν Ματθαῖον τὸν ἐκ Γανοχώρων διδάσκοντα τὰ γραμματικά ἐν αὐτῇ ²⁾. Ἐδίδαξεν ἐν τῇ Σχολῇ Μυριοφύτου τῇ συσταθείσῃ τῷ 1788 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μελετίου τοῦ Λερίου ³⁾ τοῦ ἀπὸ Μυριοφύτου διαδεχθεὶς τὸν ἀποθανόντα διδάσκαλον Ματθαῖον τὸν Γανοχωρίτην. Ἐδίδαξεν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἀκαδημίᾳ Κ]πόλεως καὶ μετὰ ταῦτα ἐν οἰκίαις ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, συνειργάσθη ἐπίσης εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ Κ]ρωτός τῷ 1816. Ἐξ ἐγγράφου τοῦ κώδικος Μυριοφύτου μαρτυροῦν, ὅτι τῷ 1822 προτροπῇ τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου μετετέθη εἰς τὴν ἐν Ρωδεστικῇ Σχολῇ ⁴⁾ τὴν συσταθείσάν τῷ 1760 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μεταδίου καὶ ἀνασυσταθείσαν εἰς τῷ 1817 ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείας Μελετίου τοῦ ἀγενοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνθά παρῆμιν διδάσκων μέχρι τοῦ 1828, ὅτε περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τούτου ἀπέθανεν ἐνταῦθα, ὡς δηλοῦται ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου πρὸς τὸν Τζορπατῆν Στοιμάννον τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1828 (φ. 53α), περὶ ἧς κατωτέρω γίνεται λόγος. Τὸ ἐγγράφον αὐτὸ ἐπιβεβαιοῖ ὁ Μυριοφύτου Σεραφεῖμ, ⁵⁾ τῷ 1826.

Κωδ. Ἡρακλείας
Σχολῆς
Β. Δ. 145
Συντάξις
Σεραφεῖμ
Ἡρακλείας
Αθήναι
τ. 2, 1937
π. 144-148
-149

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας ἐν Κ]πόλει 1883 σελ. 208. Τοῦ αὐτοῦ, Ἀποσημειώματα χρονολογῶν ἐν Ἀθήναις 1932 Μέρος Α' σελ. 112. Τριφ. Ευαγγελίδου, Λόγιοι Θράκης ἐν «Θρησκευτικῇ» παράρτ. τόμ. Γ' (1931) σελ. 141.

2) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 203.

3) Τριφ. Ευαγγελίδου, Τὰ Σχολεῖα Θράκης ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν «Θρησκευτικῇ» παράρτ. τόμ. Γ' σελ. 72. Μ. Γεωργίου, Ἐγγραφοὶ Λίθοι καὶ Κεράμια. (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐν Κ]πόλει 1892 σελ. ργγ'.

4) Μ. Γεωργίου, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 210. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐγγραφοὶ Λίθοι... ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. ργγ'. Πρβλ. Τριφ. Ευαγγελίδου, Ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 73. Πρβλ. Μ. Γεωργίου, Θρησκευτικά. Μνήμη Γανοχώρων, Ἐν Κ]πόλει 1913. Μέρος Β' σελ. 74.

5) Μ. Γεωργίου, Θρακικά Μέρη Β' Γανοχώρων Ἐκκλησιαστικαὶ παροικαί ἐν Κ]πόλει 1913 σελ. 72 κε' (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τόμ. ΑΒ' (1912) σελ. 333.

Ὁ Ἰωάννης Λεοντόπουλος συνέγραψεν παλαιὰν Ἱστορίαν καὶ Συντακτικόν, τὰ ὅποια δὲν ἐξεδόθησαν. ¹⁾ Ἐπίσης συνέγραψε Γραμματικὴν, ἣν ἐκάλει Νέα Ὀδηγόν, ²⁾ ἐκδοθεῖσαν ἐν Κηφισίᾳ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ δαπάναις τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου, ἣτις διέσωσε τὰς προσωπογραφίας τοῦ τε Ἡρακλείας Ἰγνατίου καὶ Ἰωάννου Λεοντοπούλου. ³⁾ Πρὸς αὐτὸν γράφει ὁ Ἰγνάτιος μίαν ἐπιστολὴν τῷ 1827, ἣν παρατίθημι εὐθὺς ἀμέσως.

Τὰς κατωτέρω δημοσιευόμενας ἐπιστολάς ἀντέγραψα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 145 κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς Ἀθηνῶν τοῦ περιέχοντος τὴν ἀλληλογραφίαν τούτου.)

φ. 27α Τῷ Λιδασκάλῳ Ἰωάννῃ.

Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ ἐλυπήθημεν διὰ τὸ ζαῖφλίκι του, ὁμοίως καὶ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ του ἐπεννηθέντες αὐτῷ τὰ εἰκότα περὶ τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω ἀνακλίσεώς του τὸν ἀπεκρίθημεν καὶ περὶ τινὸς διδασκάλου ὁποῦ μᾶς γράφει, ὅτι περιμένοντες νὰ μᾶς γράψωσιν οἱ Παιδαστινοὶ ἐξ οἰκείας τῶν προαιρέσεως, ζητοῦντες διδασκάλον διὰ νὰ γένη τὸ πρᾶγμα ἔφημον καὶ ὅχι ἡμεῖς καὶ ὅγῃ τότε ἤθελον μᾶς γράφει ἀμέσως τότε διὰ κατὰ τὴν οἰκείαν τὸν διδασκάλον ὁποῦ μᾶς γράφει.

Σεπτεμβρίου κ. 1827

Ἐπίσης περὶ τοῦ διδασκάλου Ἰωάννου Λεοντοπούλου γίνεται λόγος εἰς τὰς κατωτέρω τρεῖς ἐπιστολάς τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου πρὸς τὸν Μυριοφύτου Σεραφεῖμ τοῦ 1828, ὡς καὶ εἰς μίαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους πρὸς τὸν Πρωτοσύγκελλόν του Νεόφυτον, ἐν αἷς γίνεται πρὸς δὲ τοῖς ἄλλοις λόγος καὶ περὶ τῆς Γραμματικῆς αὐτοῦ, διὸ καὶ δημοσιεύω αὐτάς ἐνταῦθα.

1) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σελ. 210 Περβλ. Τ ο ὁ α ὕ τ ο ὁ, Περὶ τῶν ἐν Ἡρακλείᾳ ἀρχιερατευσάντων Λερίων (1714-1831) ἐν «Τύπῳ» ἐφημερίδι τῶν ἀδελφῶν Πληθωνιδῶν ἀριθ. 249 ἔτος Β' (1871) Κων]πολις.

2) Γ ε ω ρ γ. Χ α σ ι ω τ η, Περὶ τῶν δημοδῶν μνημείων, Ἀθῆναι 1910 σελ. 1910 ὁ τίτλος τῆς Γραμματικῆς εἶναι ὁ ἑξῆς: Νέα Ὀδηγὸς ἢ ἐγχειρίδιον περὶ κλίσεως, ὀρθογραφίας καὶ συντάξεως τῶν ὀκτώ τοῦ λόγου μερῶν συλλεγὲν ἐκ διαφόρων ἐγκρίτων Γραμματικῶν σαφῶς, συντόμως καὶ ἀνελλιπῶς ὡς οἶοντε. Μέρος πρῶτον λαμβικόν. «Σοφὴ μέλισσα ἀνθέων, ὧν ἂν θέλῃ συνάξῃ κηρίον τε καὶ μέλι»

3) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Ἀποσημειώματα... ἐνθ' ἀνωτέρω Μέρ. Α' σελ. 112, ἐνθα εὐρίσκει τις καὶ τὰς προσωπογραφίας αὐτῶν.

4) Ε ὁ α γ γ έ λ ο υ Ἱ. Σ α β ρ ά μ η, Κώδιξ τοῦ Μητροπολίτου Ἡρακλείας Ἰγνατίου ἐν Θρακικοῖς Τόμ. Ε' (1934) καὶ στ' (1935). Ἐξεδόθη καὶ εἰς ἰδιαιτέρον τεῦχος.

φ. 54α

Τῷ Μυριοφύτῳ

Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, ἐν ᾧ εἶδομεν ὅσα ἡμῖν ἀποκρίνεται περὶ τῆς ἐποθέσεως τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Ἰωάννου, καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτον κἀνένας ἀσυνείδητος καὶ ἀθεόφοβος ἄνθρωπος, γὰρ ζητῇ περὶ πλεον τοῦ δικαίου του.... καὶ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου του ἐξομολογήθη εἰς τὸν πνευματικόν του, εἶπεν, ὅτι ἔχει γὰρ λαμβάνῃ ἱκανὰ γρόσια ἐκ τῆς πολιτείας Ῥαιδεστοῦ· αὐτὸ τὸ ἴδιον ἤκουσεν ἀπὸ τοῦ στόμα του καὶ ὁ Πατὴρ Ἰωάννης ὁ πατὴρ τοῦ γραμματικοῦ μας Παραγιωτάκης· καὶ ὅτι ἡ ἀπόκρισις τῶν ἀρχόντων οὐκ ὀλίγον μᾶς ἐθλίψεν καὶ ὅτι αὐτοὶ εἰς τὸ πρὸς ἡμᾶς γράμμα των οὐδόλως δὲν ἀναφέρουν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ἀλλὰ μόνον μᾶς ἐπεύχονται διὰ τὰς ἐορτάς, καὶ μᾶς ἐξαποστέλλουν καὶ ἐν κουτὶ μὲ χάσιον ἀλευρι, καὶ δέκα κούρκας, ἐξ ὧν μόνον τὰς ἑξὶ ἐλάβομεν, ἐπειδὴ καὶ ἐνέβρισαν αἱ ἄλλαι· καὶ ὅτι γὰρ τοῖς ὁμιλήσῃ γὰρ ἐπεξεργασθῶσι τὸν λογαριασμὸν τοῦ μακαρίτου καλῶς καθότι δὲν ἀνεχόμεθα γὰρ θέλωσιν οἱ υἱοὶ του γὰρ ἐκδόσωσιν ἐπιστολὴν Πατριαρχικὴν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος κ.τ.λ.

Τῇ θ' Φεβρουαρίου.

φ. 54 α

Προσθήκη εἰς τὸ γράμμα τοῦ Μυριοφύτου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

φ. 57β

Τῷ Μυριοφύτῳ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὅτι γὰρ ὁμιλήσῃ τοὺς ἀρχοντας τῆς πολιτείας περὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ διδασκάλου Ἰωάννου, καθότι οἱ αὐτοὶ ζητοῦν γὰρ ἐκδόσωσι Πατριαρχικὸν ἀφοριστικὸν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ὅπερ καὶ μὴν ἀνεχόμενοι ἀπαντῶμεν εἰς αὐτὸ καὶ γὰρ ἐπεξεργασθῶσιν ἀκριβῶς τὸν λογαριασμὸν του, καὶ γὰρ μᾶς ἀποκριθῶσιν μὲ Αὐτὸν κ.τ.λ.

Τῇ ιη Μαρτίου.

φ. 60α-60β

Τῷ Μυριοφύτῳ

Τὸ ἀπὸ ἰδῆς τοῦ ἤδη ἐπερμεσοῦντος ἀδελφικόν της μετὰ πόθου δεξιόμενοι, ἤσθημεν ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ἀγγελίᾳ τῆς ἀδελφικῆς ἐγείας της· εἶδομεν ἐφεξῆς καὶ ὅσα ἡμῖν γράφονσα ἀποκρίνεται εἰς τὴν ἐπόθεσιν τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Ἰωάννου. Ἀδελφέ! ἡ θεοφιλία της ἡξεύρει ὅτι ὁ μακαρίτης δὲν ἦτον κἀνένας φιλάδικος ἄνθρωπος· ὁ εἰρημένος καὶ πρὸ τοῦ θανάτου του αἰέποτε ἐπρετέντερον ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας τὸ σάλδος τοῦ λογαριασμοῦ του, κατὰ τὸ κατὰστικον ὅπου ἔχομεν τῇ προαποστείλει, καὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του εἶπεν, ὅτι ἔχει γὰρ λαμβάνῃ λογαριασμὸν μισθοῦ, πρὸς τελείαν ἐξόφλησιν γρόσια τόσα· οὐκ εἶδαμεν ὅμως, ὅπως δια-

τεθέντες οἱ ἄρχοντες δὲν θέλουσι νὰ ἀποδώσωσι σώως τὰ προτεντερόμενα παρὰ τοῦ μακαρίτου. Εἰς ἡμᾶς περὶ τούτου δὲν ἔγραψεν οὐδόλως· βλέπομεν δὲ τὸ ἀποστελλόμενον ἴσον παρὰ τῆς θεοφιλίας της, καὶ ἐπαποροῦμεν ἡμεῖς ἀδελφέ! ἐπειδὴ καὶ δὲν δεχόμεθα περὶ τοιούτου μικροῦ πράγματος, νὰ ἐξαποστελῇ Πατριαρχικὸν ἀφοριστικὸν ἐκ μέρους τῶν νύων τον, διὰ τοῦτο καὶ τῷ ἐγράψαμεν ἅπαξ καὶ δῖς, νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ, διὰ νὰ παρατηρήσωσι καλῶς, μήπως ἔχωσι κἀνὲν λάθος, εἰς τοὺς λογαριασμούς των· ὅθεν νὰ ζῇ ὁ ἀδελφός! ὥς πασχίσῃ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ποροκέφαλον· ἀποροῦμεν ὅμως πῶς εἰσέτι οἱ ἄρχοντες δὲν προέβλεψαν νὰ εὗρωσι κἀνένα διδάσκαλον, διὰ νὰ διδάσκωνται τὰ παιδιὰ· ἡμεῖς ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔχομεν γρόσια εἰς τὴν πολιτείαν διὰ νὰ πληρῶνεται ἐκ τῶν διαφόρων ὁ διδάσκαλος· διὸ καὶ εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ζητήσωμεν τὰ διάφορα τῶν ὁμολογιῶν, διὰ νὰ εὗρωμεν ἡμεῖς κἀνένα διδάσκαλον, καθότι δὲν ἀνεχόμεθα νὰ περιφέρωνται αὐτόθι οἱ νέοι ἀμαθήτενοι· ἀνέγνωμεν ἀκολούτως καὶ ὅσα μᾶς γράφει περὶ τῶν χρεωστικῶν παρὰ τοῦ ἱατροῦ Τζοάννου Γρεβενιώτου. Ἰδοὺ ὅπου τῇ ἐξαποστείλῃ τὴν ἀπαράλλακτον χρεωστικὴν του ὁμολογίαν τῶν δέκα χιλιάδων γροσίων πρὸς τὸν μακαρίτην Γρεβενῶν, πλὴν ὥς τὸν γονυθετήσῃ νὰ ἀλλάξῃ τὸ ποσόν καὶ νὰ μὴ φέρεται ὅπου εἰς τὰ πέντε τῆς Ἐκκλησίας ἐπιτάττωμαι, καθότι ἡ Ἐκκλησία, γνωρίζων τὴν δύναμιν ὅπου ἔχει, δύναται νὰ τὸν αὐτὴν ἀφάνῃ ἐξ ὀλοκλήρου· ἡμεῖς ὅμως διότι παρευρίσκεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, διὰ τοῦτο μετριοφρονοῦντες, δὲν συνωριζόμεθα· ὅθεν ἀμεῖνως τὰ καταμερτίσῃ πρὸς τὴν θεοφιλίαν της τὰς εἰρημένας 2000 γροσίων ὁμοῦ καὶ μερικῶν ἐτῶν διάφορα, καθότι ἡ Ἐκκλησία ἐπειδὴ καὶ ἐμέτρησεν ἱκανὴν ποσότητα γροσίων ἔνεκα χρεῶν τοῦ μακαρίτου, ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ αὐτά· μὲ αὐτὰ λοιπὸν νὰ φροντίσῃ νὰ μᾶς τὰ ἐμβάσῃ· περὶ δὲ τῆς προαποσταλείσης Πατριαρχικο-συννοδικῆς ἐπιστολῆς τῇ λέγομεν ὅτι ἡ θεοφιλία, ἀφ' οὗ τὴν παρατηρήσει πρῶτον καλῶς, καὶ εἰς πράξιν τεθεῖσα τὰ ἐν αὐτῇ, ἀφ' οὗ κατέλθωσι καὶ οἱ πρόκριτοι τῆς ἐπισκοπῆς της, νὰ ἀναγγείλῃ πρὸς ἡμᾶς τὰ Πρακτικά της τῇ δε τῷ τρόπῳ ἐδέχθην τὴν προσυννοδικὴν μοι Πατριαρχικὴν ἐπιστολήν, μετὰ τοῦ ἐν κεφαλαίοις καταστήχον· τὴν ὁποίαν διελθὼν μετὰ προσοχῆς κατεῖδον ὅσα ἐν αὐτῇ ἐπιτάττωμαι, ἅτινα καὶ ἀμέσως δὲν ἔλλειψα νὰ βάλλω εἰς πράξιν, ἐκπληρῶν τὸ ἄφευκτόν μου χρέος· μ' ὅλον ὅτι γινώσκει ἡ σεβασμιότης της ὅτι οἱ ἐνταῦθα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου διατελοῦντες εὐσεβεῖς χριστιανοί, πιστοὶ ὁγαγάδες τῆς κραταιᾶς, καὶ ἀηττήτου βασιλείας, μένοντες ἀμετακίνητοι εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἡεαγιαλικοῦ των ἰδιοπραγμονοῦσιν ἐφυσχάζοντες εἰς τὰ ἔργα των· μ' ὅλον τοῦτο πρὸς πραγματικὴν δεῖξιν τοῦ πιστοῦ σαδακίου των. Ἰδοὺ ὅπου τῇ ἐξαποστέλλω τὴν καταγραφὴν τῶν ἐξ ἐκάστου μέρους τῆς ἐπαρχίας μου ἱερέων τῶν ἐναντίως ἐχόντων, καὶ παρὰ τῶν Προκριτωτέρων ὑπογεγραμμένων, καὶ ἐν τοῖς κεφαλαίοις διακελεύο-

μαι καὶ ἰδιαιτέρως τῶν καλογήρων, καὶ ταξιδιωτῶν, τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου λαχόντων, πρὸς πληροφάντων καὶ ἄλοιπᾶ ὁπῶς ἂς μᾶς ἀποκριθῇ ὁμοίως νὰ στείλῃ καὶ τὴν καταγραφὴν τῶν ἱερῶν τῆς 'Ραιδεστοῦ, καὶ λοιπῶν ἄλλων καλογήρων, ἐπογεγραμμένων καὶ παρὰ τῶν ἐγγενεστάτων ἀρχόντων, ὁμοίως καὶ τὰς καταγραφὰς τῶν λοιπῶν χωρίων τῆς ἐποκειμένων τῇ καθ' ἡμᾶς ἀγία μητροπόλει, ἐπογεγραμμένας καὶ ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς προκριτωτέρους ἐκάστον χωρίον διὰ νὰ ἀποκριθῶμεν ἡμεῖς τῇ 'Εκκλησίᾳ τὰ δέοντα, δεικνύοντες καὶ τὰς καταγραφὰς πρὸς πληροφάν καὶ αὐτῆς ὁμοίως θέλει νὰ στείλῃ καὶ ξεχωριστὸν Κατάστιχον ὧσων ἀνθρώπων ἔχει περὶ αὐτῇ καὶ ἡ θεοφιλία τῆς. Εἰς τὸ 'Ραιδεστὸν εὐρίσκονται τέσσαρες ἢ πέντε Σούδοιτοι ἐξ ὧν εἶναι καὶ ὁ Παναγὴς καὶ ἂς ἀναφέρῃ περὶ αὐτῶν τῷ Τζελεπῇ Ἀγῇ, προδύμως προσφερομένη εἰς τὰ ὀρθοτεθέντα κεφάλαια. Ἐλείφθη καὶ ἡ συναχθεῖσα βοήθεια τοῦ κοινοῦ εἰς γροῦπον ἐσφράμιστον ὁμοῦ καὶ τὸ κατάστιχον καὶ ἔχει καλῶς ταῦτα κ.τ.λ.

Τῇ καὶ Μαρτίου.

φ. 75β

Τῷ Πρωτοσχετικῷ

"Οτι ἔχομεν καιρὸν νὰ λάβωμεν γράμμα του, καὶ ἀποροῦμεν, κ.τ.λ. καὶ ὅτι νὰ μᾶς γράψῃ καὶ νὰ μᾶς στείλῃ καὶ γροῦπον καθὼς προσέχει τὰς ἐπαρχίας μᾶς τῷ ἐστειλάμεν μετὰ τὴν ἀπὸ Μακρυῶν...50 γραμματικῶς τοῦ διδ. Ἰωάννου διὰ νὰ τὰς διανεμῇ εἰς τὰς μαθήτας τῶν σχολείων εἰς 4 ¹/₂ καὶ νὰ μᾶς στείλῃ τὴν τιμὴν τῶν ἀποστέλλων κ.τ.λ.

Τῇ καὶ Ἰουλίῳ.

Ἐπίσης περὶ αὐτοῦ γίνεται λόγος καὶ ἐν μιᾷ ἐπιστολῇ τοῦ Ἡρακλείας Ἰγνατίου πρὸς τὸν διδάσκαλον Ἀλέξανδρον Λεοντόπουλον ¹⁾ (;) τῆς Σχολῆς τῆς Χώρας, ὅστις ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Λεοντοπούλου ²⁾.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι τοῦ 1828, ἐγκωμιάζει δὲ ἐν αὐτῇ τὸν διδάσκαλον Ἰωάννην Λεοντόπουλον.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἐξῆς:

φ. 61α-62β

† Τῷ διδ. Ἀλεξάνδρῳ

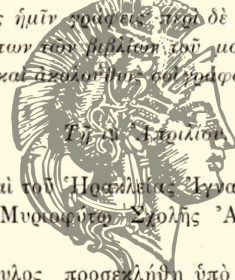
"Οτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ τ. λ. εἶδομεν καὶ ὅσα ἐν αὐτῷ περιπαθῶς ἐκτραγοῦται περὶ τῆς ἀπενκατίας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου διδασκάλου ἀποβιώσεως καὶ δικαίως τοῦτο πάσχεις, ἐπειδὴ ὡς ἀπὸ

1) Μ. Γ. ε. δ. ε. ω. ν. Χρονικά Πατριαρχ. Ἀκαδημίας σελ. 203-4 ἐν ὑπόσημ.

2) Τ. ρ. Ε. ὑ. α. γ. ε. λ. ἰ. δ. ο. υ. Ἐνθ. ἀνωτέρω σελ. 82-83.

παγῆς πολυχρόνιος, ἐκ τῶν φώτων ἐκείνου δαψιλῶς ἀπαρυσάμενος, ἐνεφρορήθης τῶν γλυνκτιῶν ἐκείνου ναμάτων, ἐκείνου, ὅστις δίκην φανωτάτου ἀστέρος, ἐφώτισεν ὅλον τὸ νοητὸν στερέωμα τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπαρχίας, ἐδαδούχησε τῇ τῶν λόγων αὐτοῦ μαρμαρογῇ ὅλους τοὺς ἐν τῷ ζόφῳ τῆς ἀμαθείας, ἐγκαλωθώμενους διέπρεψεν ὡς ἄλλος Ἡλίας εἰς τὰ ρέφη τῆς παρούσης βιοτικῆς τρικυμίας, τῶν θλιβερῶν περιστάσεων φεῦ τῆς πικροτάτης ἀποβολῆς! ἡμεῖς ὅμως ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς πολλὰς ἐπεκτάσεις εἰς τὴν ἤδη ἐπόθεσιν, δυσχρηζόμενοι λέγομεν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν ἐκείθεν μετέβη, ἵνα τῆς ἀκκράτου αἵγλης ἐμφοριθῇ, ὡς μυρία μοχθήσας ἐπὲρ τῆς τοῦ γένους βελτιώσεως· καὶ πολλοὺς διδάξας καὶ φωταγωγήσας ἀληθῶς τῇ λαμπηδόνι τῶν μελλιζούτων αὐτοῦ διδαγμάτων, καὶ λόγων ταῦτα παρ' ἡμῶν τῆς αἰδίου ἐκείνου μνήμης τὰ γνωρίσματα καὶ ἡ λογιότης του δέ, δικαίως ἐν λύπῃ, καὶ ἀθυμίᾳ διάγεις, διὰ τὴν ἐκείνου ἀποκριβήν, καὶ μετάστασιν, ὅτι ἀνεδείχθη ἀληθῶς, παίδευμα ἐκείνου, δι' ὃν καὶ ἡμεῖς οὐ μετρίως ἐλυπήθημεν· καὶ ταῦτα μὲν οὕτω περὶ δὲ τῶν συντακτικῶν, τῇ δηλοποιούμεν ὅτι ἐλήφθησαν, ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν ἀπολεσθέντων βιβλίων, θέλομεν ἀνερευνήσει ἀκριβῶς, ὡς ἡμῖν φρασεῖς παρὰ δὲ τῆς ἀφανίσεως ἐν τῇ αὐτόθι Ἑλληνικῇ σχολῇ ἀπάντων τῶν βιβλίων τοῦ μακαρίτου δευτέρως δεῖται σκέψεως τὸ τοιοῦτον· διὸ καὶ ἀναστρέψαντες ἀναγράφομεν κατ' ἑκτασιν ταῦτα μὲν ἐν τοσούτῳ κ.τ.λ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αἱ κατωτέρω τρεῖς ἐπιστολαὶ τοῦ Ἡρακλείου Ἰγνατίου ἀπευθύνονται πρὸς τὸν διδάσκαλον τῆς ἐν Μυριοφύτῳ Σχολῆς Ἀλεξανδρὴν Κυρίτην Μπίλιον.

Ὅτε ὁ Ἰωάννης Λεοντόπουλος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου Ἰγνατίου μετὰ τὸ 1822 ἔτος ἐκ τῆς Σχολῆς Μυριοφύτου εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Ῥαιδεστοῦ¹⁾, τῆς ἀνασυσταθείσης ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, διεδέχθη αὐτὸν ἐν τῇ Σχολῇ Μυριοφύτου ὁ Θεοχάρης Αὐδιμιώτης (ἐκ τοῦ Αὐδιμίου Χωρίου τῆς Θράκης), καὶ αὐτὸν μετ' ὀλίγον ὁ διδάσκαλος Ἀλεξανδροῦς Κυρίτης Μπίλιος ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 1000 γροσίων. Τὴν πρῶτον μάλιστα αὐτὴν τοῦ 1826 ἐπιβεβαιοῖ ὁ Μυριοφύτου Σεραφεῖμ, σωζομένην ἐν τῷ κώδικι Μυριοφύτου²⁾. Ὁ Ἀλεξανδρὴς ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ ἀπὸ

1) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Περὶ τῶν ἐν Ἡρακλείῳ Ἀρχιερατευσάντων Λερίων (1714-1831) ἐν τῷ «Τύφῳ» τῶν ἀδελφῶν Πληθωνιδῶν ἀριθ. 249 ἔτ. Β' τῆς 11ης Νοεμβρίου 1871. Πρβλ. Τ ρ. Ε ὕ α γ γ ε λ ί δ ο υ, ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 73.

2) Μ. Γ ε δ ε ω ν, Θρησκευτὰ ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 74. Πρβλ. Τ ο ὤ α ὕ τ ο ὤ, Γανοχώρων Ἐκκλησιαστικαὶ παροιμίαι ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τόμ. ΑΒ (1912) Κ]πολις σελ. 323. Πρβλ. Τ ρ. Ε ὕ α γ γ ε λ ί δ ο υ, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 73.

τοῦ ἔτους αὐτοῦ καὶ ἐφεξῆς. Αἱ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλεῖσαι ἐπιστολαὶ αἱ μὲν δύο πρῶται εἶναι τοῦ 1827 καὶ ἡ τρίτη τοῦ 1828 ἔτους.

φ. 27α.

Τῷ διδασκάλῳ Ἀλεξανδρῷ.

Ὅτι γὰρ εἰπῇ τῷ προηγουμένῳ Ἰβηρίτῃ Ἀνθίμῳ, ὅτι διὰ χατίρι του, ὡς ἔγνωσμεν ἡμῖν ὄντως θέλομεν δεχθῇ τὴν πόλιν σου, τὴν ὁποίαν ἤθελον πολιτίζειν οἱ Πατέρες ἀπὸ τὰ Καλύβια, γρόσια 500 μέχρι τοῦ ὥρι-
σμένου καιροῦ ὅπου μᾶς γράφει κ.τ.λ. καὶ γὰρ μᾶς γράφει συνεχῶς.

σεπτεμβρίου κζ'

Εἰς δὲ τὸ κενάρι, ὅτι ἔχοντας τὸ παρόν μας ἔτοιμον, ἤλθε καὶ ἡ πόλι-
τις, τὴν ὁποίαν ἀτζιταρίσαντες ἀπεπληρώσαμεν τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ Θεοδο-
σίῳ τὰ πεντακόσια γρόσια καὶ γὰρ τὰ εἰπῇ αὐτῷ.

Τῇ ε' Ὀκτωβρίου.

φ. 45α.

Τῷ ἐν Μυριοφύτῳ διδασ. Ἀλεξανδρῷ.

» Ὅτι ἐλάβομεν τὸ γράμμα του, καὶ ἠπορίσαμεν ἰδόντες γὰρ παραπονεῖ-
ται δηθὲν, ὅτι δὲν τῷ ἀποκρινόμεθα εἰς τὰ πρὸς γράμματά του, ἐν ᾧ ἡμεῖς
καὶ ἀπὸ Ῥαιδεστόν τῷ ἐγράψαμεν καὶ ἐπεὶ ἔλαβον προλαβόντως κατὰ 7/βριον
[= Σεπτέμβριον] ἐν ᾧ τῷ ἐγράψαμεν καὶ περὶ πολιτῆς τινὸς κ.τ.λ. ὡς
ὀπισθεν καὶ ὅτι τὸν ἔχομεν εἰς τὴν τάξιν τῶν πνευματικῶν τέκνων, καὶ
γὰρ μᾶς γράφει συνεχῶς, κ.τ.λ.

κδ Ὀκτωβρίου.

φ. 71α.

Τῷ Δ. Ἀλεξανδρῷ.

Ἐξαποστείλαντες αὐτῷ 300 Γραμματικάς τοῦ μ. [=μακαρίτου] Διδα-
σκάλου Ἰωάννου ἐξ ὧν τὰς μὲν 150 θέλει διανέμῃ εἰς Μυριοφύτον καὶ
Περίστασιν ἀνὰ 4 καὶ 1/2 γρόσια τὰς δ' ἄλλας στέλλει τῷ ἀγίῳ Γάνου καὶ
Χώρας, ὡς καὶ ἰδίως γράφομεν τῇ Πανιερότητί του καὶ ὅτι γὰρ φνλάττει
τὸν λογαριασμὸν αὐτῶν μέχρι τῆς ἐλεύσεως ἢ τοῦ Χ'' Γεωργάκη ἢ τοῦ
Χ'' Κοσμᾶ, εἰς οὓς καὶ θέλει κάμῃ τὴν παράδοσιν κ.τ.λ.

Τῇ θ' Ἰουνίου.

Ἀξίαι λόγου εἶναι ἐπίσης καὶ αἱ κατωτέρω παρατιθέμεναι ἐπιστο-
λαί, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἢ πρὸς τὸν Γάνου καὶ Χώρας Λεόντιον ἀπευθυνομένη
τοῦ 1828 ἀναφέρει, ὅτι ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν Γραμματικάς τοῦ διδασκάλου
Ἰωάννου Λεοντοπούλου, ἵνα διανεῖμῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων
τῆς Χώρας ¹⁾ καὶ τοῦ Αὐδημίου.

1) Τ ρ ύ φ. Ε ὕ α γ γ ε λ ῖ δ ο υ, *Ενθ' ἀνωτέρω σελ. 82.